

Onderwerp

Deelregionale reactie Samenwerkingsafspraken MRA 12 juli 2021

Kern mededeling:

Hierbij sturen wij u ter kennisname de deelregionale reactie op de concept Samenwerkingsafspraken Metropoolregio Amsterdam d.d. 12 juli 2021. Deze reactie is in samenwerking met de gemeenten Almere en Lelystad opgesteld en bevat de inbreng van de colleges, raden en staten vanuit onze deelregio.

Mededeling:

Samenwerkingafspraken zijn met de Staten besproken

Op 1 september heeft u in de Commissie Economie, Mobiliteit en Samenleving tijdens een beeldvormende/oordeelsvormende sessie met elkaar gesproken over de Samenwerkingsafspraken Metropoolregio Amsterdam d.d. 12 juli 2021 aan de hand van een statenvoorstel (#2835793). Uw inbreng is samen met die van het college van GS meegenomen in de voorliggende deelregionale reactie. Op 15 september is het statenvoorstel vervolgens als hamerstuk afgedaan tijdens de Provinciale Statenvergadering.

Inbreng vanuit Almere en Lelystad

Ook in de gemeenteraden van Lelystad en Almere zijn de samenwerkingsafspraken besproken op respectievelijk 16 september en 23 september. In Lelystad is 1 amendement aangenomen. In Almere zijn twee moties aangenomen. De moties en het amendement zijn als bijlage opgenomen bij de deelregionale reactie. Op basis van de inbreng vanuit de verschillende colleges, raden en staten is een deelregionale reactie opgesteld.

Deelregionale reactie toegelicht tijdens Regiegroep

De deelregionale reactie hebben wij toegelicht tijdens de Regiegroep van 8 oktober. Daar was erkenning voor onze inbreng als het gaat om een actievere informatievoorziening vanuit de MRA richting raden en staten. Ook de positie van de raadtafel wordt nog verder geconcretiseerd. Helaas was er geen ruimte meer om de samenstelling van het bestuur te wijzigen. Wij hadden graag gezien dat er was gekozen voor een zakelijk bestuur in plaats van gebaseerd op deelregionale vertegenwoordiging.

Hoe gaat het verder?

Binnenkort ontvangen we de definitieve versie van de Samenwerkingsafspraken met het verzoek deze vast te stellen voor 10 december a.s.. In overleg met de Procedurecommissie besluiten we wanneer en hoe we de Samenwerkingsafspraken aan uw Staten voorleggen.

Registratienummer

2855013

Datum

12 oktober 2021

Afdeling/Bureau

EBES

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Fackeldey, J.A.

Lijst ingekomen stukken

Provinciale Staten

14 oktober 2021

Mededeling

Bladnummer

2

Registratienummer

2855013

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Deelregionale reactie Samenwerkingsafspraken versie 12 juli 2021	2852829	Ja
Statenvoorstel Samenswerkingsafspraken MRA d.d. 12 juli 2012	2835793	Ja
Bijlage 2A (RG-316) motie D66 terug naar de tekentafel MRA Samenwerkingsafspraken	2853159	Ja
Bijlage 2B (RG-217) motie VVD SP PVV SWA MRA	2853161	Ja
Bijlage 2C 260.A.D66 – Raadtafel anders oplossen -v2 (2)	2853162	Ja

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265

Fax
(0320)-265260

E-mail
provincie@flevoland.nl

Website
www.flevoland.nl

Metropoolregio Amsterdam
Voorzitter Transitiecommissie/Interim Bestuur
Mevrouw F. Halsema
Strawinskylaan 1779
1077XX AMSTERDAM

Verzenddatum
13 oktober 2021

Bijlagen
4

Uw kenmerk

Ons kenmerk
2852829

Onderwerp

Reactie Deelregio Almere-Lelystad op de "Samenwerkingsafspraken voor de Metropoolregio Amsterdam d.d. 12 juli 2021"

Geachte mevrouw Halsema,

Hierbij sturen wij u namens de leden van het bestuurlijke overleg van de deelregio Almere-Lelystad de gezamenlijke reactie van de colleges, gemeenteraden en provinciale staten op de "Samenwerkingsafspraken voor de Metropoolregio Amsterdam d.d. 12 juli".

Wij spreken allereerst onze dank uit voor het feit dat de raden en staten in juni door de Transitiecommissie geraadpleegd zijn. Hierdoor konden zij aan de voorkant inbreng leveren voor deze concept-samenwerkingsafspraken. Daarmee is tegemoet gekomen aan een uitdrukkelijke wens van onze raden en staten voor tijdige en meer inhoudelijke betrokkenheid. Wij waarderen ook het vele werk dat in korte tijd is verzet om tot deze concept-samenwerkingsafspraken te komen.

Hieronder geven wij de hoofdpunten van onze deelregionale reactie weer. Bijlage 1 bevat een uitgebreid overzicht van alle reacties. In bijlage 2A, 2B en 2C zijn de aangenomen moties en amendementen van de gemeenteraden van Almere en Lelystad opgenomen.

1. Voorkomen bestuurlijke drukte

Wij vinden dat een heldere en slanke samenwerkingsstructuur nodig is om tot een daadkrachtige en herkenbare MRA te komen. Wij vragen ons echter af of de nu voorliggende samenwerkingsafspraken echt gaan zorgen voor een lichtere governance met minder bestuurlijke drukte. Omwille hiervan zijn we het ten principale oneens met een bestuur dat gebaseerd is op deelregionale vertegenwoordiging. We constateren bovendien dat deze wijziging voeding geeft aan de discussie of de nieuwe structuur ons voldoende ruimte biedt voor een constructieve samenwerking binnen de MRA.

2. Rol en positie van gemeenteraden, provinciale staten en de Raadtafel

Wij zien dat er bij onze raden en staten veel onduidelijkheid is over de eigen positie binnen het MRA netwerk, zeker als het gaat om hun betrokkenheid en zeggenschap. Bij veel raden en staten leeft de gedachte dat zij ook binnen het MRA netwerk besluiten (kunnen) nemen. Maar de MRA is een informeel bestuurlijk netwerk, waarbij de colleges – met mandaat van hun eigen raden en Staten – handelen binnen de kaderstukken van de MRA (begroting en agenda).

Tegelijkertijd constateren wij dat er veel vragen zijn over de raadtafel (samenstelling, adviesfunctie, vertegenwoordiging). Wij vinden het daarom heel belangrijk dat de raads- en statenleden in het vervolgproces actief betrokken worden bij de verdere vormgeving van de Raadtafel.

3. Actieve informatievoorziening

Wij vinden dat de MRA een actieve informatieplicht heeft aan raden en staten. Dat houdt in dat zij tijdig en goed geïnformeerd moeten worden over onder andere actuele zaken, belangrijke ontwikkelingen en overlegmomenten, maar zeker ook over belangrijke voorstellen en afspraken. Zodat de leden van de raden en staten hierover tijdig met hun portefeuillehouder(s) en met elkaar (op lokaal, deelregionaal of regionaal niveau) in gesprek kunnen gaan.

4. Besluitvormingsproces samenwerkingsafspraken

Wij stellen voor de definitieve versie van de samenwerkingsafspraken te voorzien van een gedegen oplegger. Met daarin opgenomen een Nota van Beantwoording, die inzicht geeft wat er met de ingekomen wensen en opvattingen is gedaan. En ook beschrijft hoe het vervolgproces na de vaststelling eruit ziet en hoe de raden en Staten hierbij betrokken worden.

Tot slot

De deelregio Almere Lelystad gelooft in regionale samenwerking. We zetten ons graag actief in om een bijdrage te leveren aan de verdere ontwikkeling en positionering van de Metropoolregio Amsterdam. Tijdens uw werkbezoek aan onze deelregio laten we dan ook graag zien wat wij de MRA te bieden hebben.

Met vriendelijke groeten,
Namens alle bestuurders van deelregio Almere-Lelystad,

J. Fackeldey

Voorzitter deelregio Almere Lelystad

Bijlage 1: Overzicht van alle reacties vanuit de colleges, gemeenteraden en Provinciale Staten van de MRA-deelregio Almere Lelystad op de Samenwerkingsafspraken d.d. 12 juli 2021

1. Wij willen benadrukken dat de MRA een informeel samenwerkingsverband is en blijft. De autonomie van onze gemeenteraden en provinciale staten, inclusief gerelateerde wet- en regelgeving, blijft intact. Besluitvorming vindt plaats op het niveau van gemeenteraden en staten en niet elders.
2. Wij zijn geen voorstander van een bestuur dat gebaseerd is op deelregionale vertegenwoordiging. We constateren dat deze wijziging voeding geeft aan de discussie of de nieuwe structuur ons voldoende ruimte biedt voor een constructieve samenwerking binnen de MRA. En wij vragen ons af of deze gemaakte keuzes in de praktijk leiden tot een daadkrachtige en herkenbare MRA waarbij de inhoud voorop staat;
3. Wij vinden dat de platforms - zonder inmenging van het dagelijks bestuur – hun werk moeten kunnen doen om de opgaven van de MRA te realiseren (uitvoeringslijnen MRA-Agenda 2020 – 2024);
4. Wij onderschrijven het belang dat de bestuurders van de MRA meerdere keren per jaar met de gemeenteraden en provinciale staten het goede gesprek voeren over de kaders (termijnagenda, voortgangsnota, lobbyagenda en (meerjaren)begroting), zodat onze volksvertegenwoordigers goed aangehaakt zijn en indien nodig tijdig kunnen bijsturen;
5. Wij beschouwen de huidige samenwerkingsafspraken als een dynamische set van afspraken, zodat wij de samenwerking werkende weg verder vorm en inhoud kunnen geven (overgangsjaar). Bovendien willen wij in dit overgangsjaar met elkaar het goede gesprek blijven voeren over wat het betekent om vanuit vertrouwen en vanuit de insteek “What’s in it for us” samen te werken.
6. Wij vinden het een goed idee om de deelregio’s meer in positie te brengen. Daar komt bij dat wij als deelregio Almere Lelystad (zijnde de schakel tussen de eerste en vierde economie van ons land, met Almere als 2e stad in de MRA en Lelystad als provinciale hoofdstad) ervoor willen zorgen dat onze positie goed geborgd blijft. Onze deelregio heeft de MRA immers veel te bieden.
7. Wij zijn van mening dat de samenwerkingsafspraken een gedetailleerd karakter hebben. Samenwerking vraagt ook om onderling vertrouwen;
8. Wij zijn van mening dat de samenwerkingsafspraken voor wat betreft de Raadtafel, (actieve) informatievoorziening en de verhouding tussen de verschillende gremia nog aangescherpt moeten worden;
9. Wij vinden het belangrijk dat de MRA ook in de nieuwe setting een informeel samenwerkingsverband blijft, waarbij de zeggenschap bij de raden en Staten ligt;
10. Wij pleiten voor een goede overgangsperiode, zodat tijdig bijgestuurd kan worden als de afspraken niet het gewenste effect sorteren;
11. Wij vragen ons af of alle voorgestelde MRA-gremia gaan bijdragen aan minder bestuurlijke drukte en meer slagkracht;
12. Wij missen een organogram waarin ook duidelijk staat wie in welk gremium wat gaat doen en hoe de verschillende gremia zich tot elkaar verhouden;
13. Wij zijn geen voorstander van passieve informatievoorziening via de website van de MRA. Derhalve willen wij dat de MRA actief, tijdig en goed informeert over betekenisvolle zaken (ook vanuit de platforms en portefeuillehoudersoverleggen). Dat is essentieel om op het juiste moment het goede gesprek op het juiste niveau te kunnen voeren (lokaal, deelregionaal of regionaal niveau);
14. Wij vinden de status van de raadtafel, en de rol en positie van de deelnemers aan de raadtafel ten opzichte van de raden en Staten en de MRA-gremia nog steeds onduidelijk. Een raad kan niet vertegenwoordigd worden door een raadslid (zoals op pagina 15 beschreven staat). In een eindversie van de samenwerkingsafspraken moet de rol en positie van de deelnemers aan de raadtafel volstrekt duidelijk zijn. En verder zijn wij van mening dat de grootte van de gemeente bepalend moet zijn voor het aantal raadsleden dat kan deelnemen aan deze tafel;

15. Wij zijn van mening dat door de getrapte democratie binnen de MRA alleen het meerderheidsstandpunt van raden en Staten telt en zichtbaar is, waardoor er vrijwel geen aandacht is voor de standpunten van kleinere (oppositie) partijen binnen de MRA;
16. Wij stellen voor om op pagina 39 in de zin "Het proces van wensen en opvattingen via de weg college, commissie en vaststelling in raden en Staten wordt slechts gebruikt bij besluitvorming over de MRA-Agenda, de 4-jaarlijkse meerjarenbegroting en specifiek aangewezen onderwerpen uit de Termijnagenda", het woord "slechts" te vervangen door "minimaal".

RG-NUMMER

RG-316/2021

DATUM PM

30 september 2021

Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt:

Agendavoorstel Concept samenwerkingsafspraken Metropool Regio Amsterdam (RG-305)

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d. 23 september 2021

ONDERWERP**Samenwerkingsafspraken MRA "Terug naar de tekentafel"****D66**
almere

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- de opdracht was te komen tot een heldere structuur van de samenwerking;
- er wel heel veel lagen toegevoegd worden;
- de vertegenwoordiging van één raadslid bij de Raadtafel wel heel minimaal is;

van oordeel dat:

- een heldere structuur van de samenwerking noodzakelijk is;
- meer bestuurlijke drukte ten alle tijden voorkomen moet worden;
- het belangrijk is dat de informatiedeling tussen Raadtafel en raadsleden goed geborgd is;

van mening dat:

- er niet minder maar meer bestuurlijke drukte komt door dit voorstel;
- het een gekke constructie is dat er slechts één raadslid vertegenwoordigd is bij de Raadtafel die gevraagd en ongevraagd advies kan geven;
- het belangrijk is dat de zeggenschap en rol van de gemeenteraden als hoogste orgaan van de steden geborgd is,

draagt het college op:

In haar reactie op de samenwerkingsafspraken duidelijk aan te geven dat:

- de informatiedeling tussen de Raadtafel en de raden niet geborgd is in dit plan, terwijl dit wat de Almeerse raad betreft een essentieel onderdeel is;
- geen enkel raadslid in het takenpakket heeft andere raadsleden te vertegenwoordigen en ook geen mandaat heeft in die zin, waardoor de Raadtafel een rare opzet heeft die niet past bij de manier waarop een raad en raadsleden fungeren;
- er ernstige zorgen zijn over de enorme bestuurlijke kerstboom die wordt opgetuigd met dit plan;
- de nadrukkelijke vrees in Almere aanwezig is dat er met dit plan juist meer bestuurlijke drukte ontstaat en hiermee dus niet aan de opdracht om tot 'minder governance' te komen wordt voldaan;
- het verstandig is om terug naar de tekentafel te gaan en te komen met afspraken die wel werkbaar zijn,

en gaat over tot de orde van de dag.

ONDERTEKENING EN NAAM

Rachida Moreira Figueiredo (D66)

RG-NUMMER

RG-317/2021

DATUM PM

30 september 2021

**Naar aanleiding van agendapunt Politieke Markt: Agendavoorstel Concept
samenwerkingsafspraken Metropool Regio Amsterdam (RG-305)**

De raad van de gemeente Almere in vergadering bijeen d.d.

ONDERWERP**Een goed (samen)werkende MRA**

De raad,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat:

- Het voorstel van de transitiecommissie van de MRA ter consultatie voorligt;
- De belangrijke bespreek- en besluitpunten de aandacht van raads- en statenleden verdienen zodat zij tot een goed oordeel kunnen komen;
- De raadstafel32 momenteel uitsluitend bedoeld is voor kennisdeling en ontmoeting;

van oordeel dat:

- De nieuwe samenwerkingsovereenkomst een duidelijke verbetering dient te zijn;
- De zeggenschap van de raden en Staten gewaarborgd dient te blijven;
- De raadstafel geen formele status dient te krijgen en één persoon per raad zeer beperkt is.

van mening dat:

- Het huidige voorgestelde plan nog niet het beste plan is voor Almere;
- De motie van de VVD, SP, PVV van april 2021 onvoldoende is uitgevoerd,

Verzoekt het college om de volgende punten op te nemen in de in te dienen zienswijze:

- besluitvorming dient plaats te vinden op het niveau van gemeenteraden en provinciale staten en niet elders;
- voor een goede besluitvorming dient de gemeenteraad tijdig en actief geïnformeerd te worden;
- de raadstafel dient geen formele(re) status te krijgen en een bredere afvaardiging per gemeente of provincie moet mogelijk zijn,

en gaat over tot de orde van de dag.

ONDERTEKENING EN NAAM

Mark de Kuster (VVD)

Ton van den Berg (SP)

Willem Boutkan (PVV)

InwonersPartij

AM E N D E M E N T

Datum raadsvergadering:

Agendapunt:

MRA samenwerkingsafspraken

Onderwerp:

MRARaadtafel

Ondergetekende(n) stelt / stellen voor het volgende besluitpunten toe te voegen:

7 De gemeenteraden een werkwijze voor te stellen die recht doet aan het betrekken van alle leden in de advisering en besluitvorming

8 De gemeenteraden een werkwijze voor te leggen waarbij zij actief geïnformeerd blijven over de MRA, door de MRA.

Ingediend door:

D66

Toelichting:

In tegenstelling tot het college dat met een mond wordt geacht te spreken kan een lid van de raadtafel niet namens alle raadsleden spreken zonder dat daar voorafgaand een consultatie met de raad heeft plaatsgevonden. De raad is anders dan het ambtelijke of het bestuurlijke gremium van een college geen orgaan dat zich kan laten vertegenwoordigen door een van de raadsleden uit haar midden. Het is immers een politiek orgaan. D66 maakt zich dan ook grote zorgen over de rol van de MRA raad en zou graag een oplossing zien van een andere vorm van raadsconsultatie aan de voorkant. Wij zullen daarop een amendement voorbereiden. Een raadslid kan niet spreken namens andere raadsleden. Het mandaat kan niet op deze wijze georganiseerd worden voor een politiek gremium. Er zijn genoeg andere manieren om wel de gehele raad of de fracties een advies te laten uitbrengen om besluiten goed voor te kunnen bereiden. We zien daarvoor graag een voorstel.

Daarnaast stelt de werkwijze dat de raad de informatie die voor haar van toepassing is maar moet halen op de website van de MRA. Dat betekent dat de raden voor hen belangrijke beslissingen en de koers over het hoofd kunnen zien. Dat is niet wenselijk. Wil de MRA echt slagkracht krijgen moet zij haar informatievoorziening goed organiseren.

PROVINCIE FLEVOLAND

Provinciale Staten van Flevoland
Statenvergadering d.d.: 19 SEP. 2021
Conform besloten

Statenvoorstel

Onderwerp

Samenwerkingsafspraken Metropoolregio Amsterdam concept d.d. 12 juli 2021

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten

1. Kennis te nemen van de Samenwerkingsafspraken Metropoolregio Amsterdam concept d.d. 12 juli 2021;
2. De volgende wensen en opvattingen zoals verwoord onder punt 6 in dit voorstel mee te nemen, zijnde:
 - 2a: De autonomie van Provinciale Staten, inclusief gerelateerde wet- en regelgeving wordt niet aangetast;
 - 2b: Zakelijk bestuur in plaats van een bestuur op basis van vertegenwoordiging;
 - 2c: Voorzitters platforms door provincie in plaats van vrije keuze voorzitters;
 - 2d: Samenwerkingsafspraken zijn gedetailleerd van karakter; samenwerking vraagt ook om onderling vertrouwen;
 - 2e: Samenwerkingsafspraken zijn niet vernieuwend en doen weinig recht aan aanbevelingen uit de evaluatie;
 - 2f: -Zorg voor een duidelijke scheiding van hoofd- en bijzaken en een aantrekkelijke, visuele vormgeving van de Samenwerkingsafspraken;
 - 2g: Werk de manier waarop de inhoudelijke terugkoppeling en verantwoording vanuit de platforms naar de colleges en de raden/Staten plaatsvindt nader uit.
3. De wensen en opvattingen op de Samenwerkingsafspraken Metropoolregio Amsterdam concept d.d. 12 juli 2021 te verwerken in de gezamenlijke deelregionale reactie en deze vervolgens toe te sturen aan de Regiegroep van de Metropoolregio Amsterdam;

2. Doelstelling programmabegroting

De Provincie Flevoland neemt actief deel aan de Metropoolregio Amsterdam. In dit bestuurlijke netwerk stemmen we met de andere deelnemers de ruimtelijke ontwikkeling, economie en mobiliteit in het MRA-gebied af. Daarbij trekken we op met Almere en Lelystad om te komen tot een zo effectief mogelijke regionale samenwerking (hoofdstuk 7.1 Programmabegroting).

3. Eerdere behandeling

Tijdens een beeldvormende sessie van de Commissie Economie, Mobiliteit en Samenleving op 7 april is de voorloper van deze Samenwerkingsafspraken toegelicht. Vervolgens heeft op 14 april een oordeelsvormende sessie plaatsgevonden. En op 21 april was er een collectieve bijeenkomst met de deelregio Almere – Lelystad. Vervolgens vond op 28 april besluitvorming plaats, waarbij een amendement is ingediend waarvan de strekking o.a. was om meer aan de voorkant betrokken te worden.

Mede op basis van uw inbreng is een deelregionale reactie opgesteld, zie bijlage. Onze deelregionale reactie en de andere reacties vanuit de MRA zijn betrokken bij het opstellen van de nu voorliggende Samenwerkingsafspraken Metropoolregio Amsterdam concept d.d. 12 juli 2021.

Provinciale Staten

15 september 2021

Agendapunt

10f

Lelystad

24 augustus 2021

Registratienummer

2835793

Afdeling/Bureau

EBES

Portefeuillehouder

Fackeldey, J.A.

Routing

Commissie Economie, Mobiliteit
en Samenleving:

1 september 2021

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

Provinciale Staten wordt verzocht om een reactie te geven op de nu voorliggende Samenwerkingsafspraken Metropoolregio Amsterdam concept d.d. 12 juli 2021. Het doel van de behandeling is kennis nemen van en een reactie geven op de nu voorliggende concept-afspraken.

5. Verdere behandeling PS

Op basis van de reacties vanuit alle MRA-deelregio's wordt een definitieve versie van de Samenwerkingsafspraken opgesteld. Deze nieuwe versie wordt begin oktober verzonden en wordt ter besluitvorming aan u voorgelegd.

6. Korte toelichting op voorstel

De Metropoolregio Amsterdam werkt aan een nieuwe governance. In opdracht van de Regiegroep heeft de Transitiecommissie eerder een voorstel op hoofdlijnen uitgebracht. In de nu voorliggende Samenwerkingsafspraken Metropoolregio Amsterdam concept d.d. 12 juli 2021 zijn deze nader uitgewerkt. Hieronder treft u de overwegingen en de inhoudelijke wensen en opvattingen vanuit het college op de nu voorliggende afspraken vanuit het college. De bijlage bevat een terugblik op het proces tot nu toe.

Overwegingen en inhoudelijke wensen en opvattingen vanuit het college van Gedeputeerde Staten

A. Achtergrond MRA samenwerking

De MRA kent een lange voorgeschiedenis. In de omgeving van Amsterdam wordt al decennialang samengewerkt door gemeenten en provincies. Wel is het zo dat regionale samenwerking inmiddels (zeker niet alleen rond Amsterdam, maar in heel Nederland) steeds frequenter plaatsvindt en intensiever is geworden. Verschillende ontwikkelingen hebben daaraan bijgedragen.

Eind vorige eeuw ontstond de MRA-samenwerking vanwege de noodzaak tot grootschalige woningbouw. In de jaren daarna heeft de MRA zich uitgebreid naar onderwerpen als economische ontwikkeling, ruimtelijke ordening en mobiliteit (waarbij de MRA samenwerkt met de Vervoerregio Amsterdam). Het gaat hier om thema's waarvan het zwaartepunt de laatste jaren steeds nadrukkelijker naar het regionale schaalniveau is verschoven. Wonen, werken, reizen en recreëren geschiedt binnen een *daily urban system*, waarbij bestuurlijke grenzen in het dagelijks leven van mensen en bedrijven volstrekt irrelevant zijn. De toenemende regionale vervlechting dwingt lokale en provinciale overheden tot regionale afstemming.

Dat gemeenten en provincies steeds intensiever regionaal samenwerken, is dus onontkoombaar en logisch. De vraag is vervolgens hoe die samenwerking er dan uit zou moeten zien. In elk geval niet in de vorm van een formele regionale bestuurslaag met eigen bevoegdheden. Voor constructies als een 'stadsprovincie' is geen draagvlak, en aan nog meer gemeenschappelijke regelingen is weinig behoefte.

Tegen die achtergrond is een netwerkachtige regionale samenwerking van zelfstandige overheden die hun eigen bevoegdheden behouden, - zoals de MRA - de enige levensvatbare variant. Vertrouwen speelt daarbij een cruciale rol - tussen bestuurders onderling, maar ook tussen bestuurders en raadsleden/Statenleden. Toch houdt een dergelijke informele structuur altijd iets ingewikkelds, omdat wat onduidelijk blijft hoe beslissingen precies tot stand komen. Voor raadsleden en Statenleden is het dan lastig om zicht te houden op het regionale samenwerkingsproces en daarin hun rol te bepalen.

Het is daarom goed om nog eens te benadrukken dat de MRA-samenwerking een aanvulling vormt op het beleid van onze eigen provincie en van andere betrokken overheden. De MRA neemt niets weg, de MRA voegt toe. De autonomie van Provinciale Staten, inclusief gerelateerde wet- en

regelgeving, wordt niet aangetast. De nieuwe samenwerkingsafspraken, die nu in een conceptversie voorliggen, zijn vanuit deze gedachte opgesteld.

B. Zakelijk bestuur in plaats van een bestuur op basis van vertegenwoordiging

De Samenwerkingsafspraken Metropoolregio Amsterdam concept d.d. 12 juli 2021 wijken op twee cruciale punten af van het eerdere voorstel van de Transitiecommissie. Ten eerste is gekozen voor een bestuur op basis van vertegenwoordiging. Ten tweede is losgelaten dat de provincies de voorzitters van de platforms leveren (dit laatste punt wordt nader toegelicht onder C).

In de nu voorliggende samenwerkingsafspraken is gekozen voor een model dat uitgaat van een bestuur dat gebaseerd is op deelregionale vertegenwoordiging. Het bestuur bestaat daardoor uit 10 leden: naast de burgemeester en de twee Commissarissen van de Koning is iedere deelregio vertegenwoordigd.

Er is niet gekozen voor een zakelijk bestuur zoals de Transitiecommissie in haar voorstel op hoofdlijnen voorstelde. In het huidige model zit daardoor volgens ons een spagaat. Enerzijds is er geen overdracht van bevoegdheden, want de raden en Staten zijn en blijven het bevoegde gezag. Anderzijds is de kans groot dat ieder lid van het bestuur namens zijn deelregio de eigen belangen gaat behartigen en vanuit zijn deelregio ook daartoe het mandaat heeft. En er daardoor minder focus is op wat goed is voor de MRA als geheel.

De vraag is ook of een model dat gebaseerd is op deelregionale vertegenwoordiging tegemoet komt aan de wens van minder bestuurlijke drukte. Ook de voorgestelde frequentie van diverse overleggen is daarbij niet helpend.

Advies: het college is geen voorstander van een bestuur op basis van vertegenwoordiging zoals opgenomen in de huidige Samenwerkingsafspraken. Andere gremia, waaronder de Algemene Vergadering, worden wel ingevuld op basis van vertegenwoordiging. Dan is het juist van belang dat er een zakelijk bestuur is dat krachtig kan optreden en coördineren. Het college pleit daarom voor een zakelijk bestuur zoals de Transitiecommissie in haar voorstel heeft gepresenteerd.

C. Voorzitters platforms door provincie in plaats van vrije keuze voorzitters

In het voorstel van de Transitiecommissie was iedere deelregio met minimaal 1 afgevaardigde vertegenwoordigd. De provincies leverden de voorzitters van de platforms. In het voorliggende model is elke deelregio in elk platform vertegenwoordigd met één bestuurder – beide provincies hebben elk één gedeputeerde in ieder platform. De Vervoerregio Amsterdam heeft enkel zitting in het Platform Mobiliteit. Platforms kunnen zelf besluiten per deelregio meer bestuurders deel te laten nemen.

Omdat de agenda's van de platforms voor een groot deel over provinciale bevoegdheden gaan, kan de keuze voor een voorzitter (niet zijnde van de provincie) leiden tot spanning. Een aantal deelregio's heeft echter met succes gepleit voor een vrije keuze. Zij vinden dat ook wethouders voorzitter kunnen zijn. Je kunt dan echter de situatie krijgen dat de wethouder als voorzitter van een platform in overleg treedt met het Rijk, maar zonder de bijbehorende bevoegdheden omdat die belegd zijn bij de provincie (de gedeputeerde). De gedeputeerde kan – indien er sprake is van verschil van mening – de wethouder overrulen en zelf het gesprek aangaan met het Rijk. Daarom had de Transitiecommissie gekozen voor een gedeputeerde als voorzitter van een platform (uitkomst platform is dan de boodschap aan het Rijk, bovendien heeft de voorzitter dan ook mandaat en de juiste bevoegdheid om met het Rijk te onderhandelen).

De vrije keuze voor een voorzitter betekent ook dat de opschalingsmogelijkheid verdwijnt. De bedoeling was dat – indien men op platform niveau niet tot overeenstemming komt – dat dan opgeschaald kan worden naar het bestuur. En anderzijds dat de platforms het bestuur inhoudelijk

voeden en ook zaken kunnen agenderen. De belangenbehartiging vindt plaats op het niveau van de Algemene Vergadering (waar iedereen aan tafel zit). Maar als iedere deelregio ook al vertegenwoordigd is in het bestuur dan rijst de vraag wat de toegevoegde waarde en de rol van de Algemene Vergadering (nog) is? En hoe kan de AV dan het bestuur controleren? Het neigt dan erg naar de sla-ger die zijn eigen vlees keurt. Immers, het zijn dezelfde bestuurders/gemeenten die al aan het be-stuur deelnemen.

Advies: het college is geen voorstander van een vrije keuze van de voorzitters van de platforms. Om-dat de agenda's van de platforms voor een groot deel over provinciale bevoegdheden gaan, voor-zien we een ongewenste spanning. En de opschalingsmogelijkheid verdwijnt. Het college pleit er daarom voor dat de provincies de voorzitters van de platforms leveren.

Verder vindt ons college dat de zinsnede dat platforms zelf kunnen besluiten om het aantal bestuur-ders per deelregio wordt uitgebreid (pagina 19 onder bullet 3 van de Samenwerkingsafspraken) wordt geschrapt. Het college wil dit standpunt ook verwoorden in de deelregionale reactie.

D. Samenwerkingsafspraken zijn gedetailleerd van karakter, maar samenwerking vraagt ook om onderling vertrouwen

De samenwerkingsafspraken kennen een gedetailleerd karakter. Aan de ene kant schept dit helder-heid; Aan de andere kant gaat het bij een informele samenwerking vooral om houding en gedrag tussen de diverse deelnemers, om een gedeelde samenwerkingscultuur. En cultuur is moeilijk vast te leggen in een document. Cultuur is wat er zich afspeelt tussen de deelnemers van een netwerk. Het gaat erom dat die spelers opereren vanuit een gedeeld gezamenlijk belang en niet zozeer van-uit het eigen belang. De focus moet zijn "What's in it for us" in plaats van "What's in it for me". Voor deze gezamenlijke focus is onderling vertrouwen nodig. Als dat vertrouwen er is, hoeft niet iedere bestuurder aan een overlegtafel aan te schuiven zoals dat in de huidige situatie bijvoorbeeld bij de Regiegroep wel het geval is. En waarvan in het evaluatierapport werd geconstateerd dat deze orga-nisatiestructuur vooral leidde tot besluiteloosheid en stroperigheid.

Advies: De samenwerkingsafspraken zijn erg gedetailleerd van karakter. Het college vraagt zich af of op die manier wordt bijgedragen aan het streven om met elkaar te handelen en denken van uit het perspectief "What's in it for us" in plaats van "What's in it for me".

E. Samenwerkingsafspraken zijn niet vernieuwend en doen weinig recht aan aanbevelingen uit de evaluatie

De samenwerkingsafspraken zijn niet vernieuwend, dat wil zeggen: door de keuze voor deelregio-nale vertegenwoordiging blijft veel zoals het was. Dat is aan de ene kant jammer, omdat het mo-mentum voor een verandering die meer aansluit bij de aanbevelingen van de evaluatie niet is aan-gegrepen. Aan de andere kant is de huidige positie van onze deelregio niet ongunstig. Die blijft min of meer intact. In ieder geval blijven we inzetten om de bestuurlijke en ambtelijke samenwerking in de deelregio verder te verdiepen.

Advies: Het college vindt het jammer dat het momentum voor verandering niet ten volle wordt aan-gegrepen voor een echt structurele verandering van de MRA. Het college vindt dat de nu voorlig-gende samenwerkingsafspraken te weinig recht doen aan de aanbevelingen uit de evaluatie.

Het college zal de bovenstaande adviezen inbrengen bij de MRA. Daarnaast ziet het college nog ruimte voor onderstaande verbeterpunten.

Verbeterpunten

F. De concept-samenwerkingsafspraken beogen het doel van de MRA, de nieuw in te stellen gremia, hun verantwoordelijkheden en rollen, alsmede de werkprocedures, uitputtend te beschrijven. Dit levert een uitgebreid en gedetailleerd document op. Daarin schuilt het

risico dat de lezer het overzicht verliest. In de definitieve versie zouden de hoofd- en bijzaken beter gescheiden kunnen worden, bijvoorbeeld door het document te beginnen met een inleiding over het doel van de MRA. Diverse procedurele passages kunnen vervolgens uit de hoofdtekst verschoven worden naar de bijlage. Ook zou een professionele eindredacteur de tekst nog eens moeten nalopen op onduidelijkheden, dubbellingen en taalfouten. Of wellicht kunnen de afspraken in een aantrekkelijke visuele vorm worden gepresenteerd (korte animatie, infographic), dat meer uitnodigt tot kijken of lezen.

- G. Veel inhoudelijk werk vindt plaats in de platforms en de portefeuillehoudersoverleggen van de MRA. In het conceptvoorstel wordt hier nauwelijks bij stil gestaan. In het huidige MRA-convenant leveren de platforms een jaarverslag op. Dit lijkt in de nieuwe samenwerkingsafspraken niet meer nodig te zijn. Zo blijft wat onduidelijk hoe precies de inhoudelijke terugkoppeling en verantwoording plaatsvindt vanuit de platforms naar de colleges en de raden/Staten.

7. Beoogd effect

Met de nu voorliggende Samenwerkingsafspraken wil de Metropoolregio Amsterdam de bestuurlijke samenwerking in het netwerk verbeteren. De bedoeling van deze nieuwe afspraken is te komen tot meer slagkracht en resultaat en een gedeelde visie op waar de regio voor staat.

8. Argumenten

De samenwerking binnen het MRA netwerk is een *aanvulling* op het beleid van onze eigen provincie en van andere betrokken overheden. De MRA neemt niets weg, de MRA voegt toe. De autonomie, inclusief gerelateerde wet- en regelgeving, van het college van Gedeputeerde Staten, Provinciale Staten en andere deelnemende overheden wordt niet aangetast. De eigen kaders blijven leidend. De nieuwe samenwerkingsafspraken, die nu in een conceptversie voorliggen, zijn vanuit deze gedachte opgesteld.

9. Kanttekeningen

De samenwerkingsafspraken zijn niet vernieuwend, dat wil zeggen: door de keuze voor deelregionale vertegenwoordiging in de verschillende gremia blijft veel zoals het was. Dat is aan de ene kant jammer, omdat het momentum voor een verandering die meer aansluit bij de aanbevelingen van de evaluatie niet is aangegrepen. Aan de andere kant is de huidige positie van onze deelregio niet ongunstig. Die blijft min of meer intact.

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Bijlage behorende bij Statenvoorstel Samenwerkingsafspraken Metropoolregio Amsterdam concept d.d. 12 juli 2021	2838052	
Oplegger Samenwerkingsafspraken 20210712	2822674	
Samenwerkingsafspraken MRA 20210712	2822675	
Deelregionale reactie op voorstel Transitiecommissie	2794581	

Provinciale Staten van Flevoland,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 24 augustus 2021, nummer 2835793.

BESLUITEN:

1. Kennis te nemen van de Samenwerkingsafspraken Metropoolregio Amsterdam concept d.d. 12 juli 2021;
2. De volgende wensen en opvattingen zoals verwoord onder punt 6 in dit voorstel mee te nemen, zijnde:
 - a. De autonomie van Provinciale Staten, inclusief gerelateerde wet- en regelgeving wordt niet aangetast;
 - b. Zakelijk bestuur in plaats van een bestuur op basis van vertegenwoordiging;
 - c. Voorzitters platforms door provincie in plaats van vrije keuze voorzitters;
 - d. Samenwerkingsafspraken zijn gedetailleerd van karakter; samenwerking vraagt ook om onderling vertrouwen;
 - e. Samenwerkingsafspraken zijn niet vernieuwend en doen weinig recht aan aanbevelingen uit de evaluatie;
 - f. Zorg voor een duidelijke scheiding van hoofd- en bijzaken en een aantrekkelijke, visuele vormgeving van de Samenwerkingsafspraken;
 - g. Werk de manier waarop de inhoudelijke terugkoppeling en verantwoording vanuit de platforms naar de colleges en de raden/Staten plaatsvindt nader uit.
3. De wensen en opvattingen op de Samenwerkingsafspraken Metropoolregio Amsterdam concept d.d. 12 juli 2021 te verwerken in de gezamenlijke deelregionale reactie en deze vervolgens toe te sturen aan de Regiegroep van de Metropoolregio Amsterdam;

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 15 september 2021

griffier,

voorzitter

mr. A. Kost

L. Verbeek

Als bespreekstuk op de agenda (zie stemverhouding)				
Partij	Zetels	Aanwezig	Voor	Tegen
JA21	5	5	5	—
VVD	6	6	6	—
PVV	4	3	3	—
GroenLinks	4	4	4	—
CDA	3	3	3	—
PvdA	3	2	2	—
ChristenUnie	3	3	3	—
SP	2	2	2	—
50PLUS	2	2	2	—
D'66	2	2	2	—
Partij v.d. Dieren	2	2	2	—
SGP	1	1	1	—
DENK	1	1	1	—
FvD	1	—	—	—
GO	1	—	—	—
Totaal	40	36	36	0
Als hamerstuk op de agenda (geen stemverhouding)				Ja